

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

De diuersis motibus naturæ & gratiæ. liv

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

dinatas affectiones suas mortificet, atque nulli creaturæ priuato amore concupiscenter inhæreat.

CAPVT LIV.

De diuersis motibus naturæ & gratiæ.

1. **F**ili, diligenter aduerte motus naturæ & gratiæ, quia valde contrariè & subtiliter mouentur; & vix, nisi à spirituali & intimè illuminato homine, discernuntur. Omnes quidem bonū appetunt, & aliquid boni in suis dictis vel factis prætendunt, ideo sub specie boni multi falluntur. Natura callida est, & multos trahit, illaqueat, & decipit, & se semper pro fine habet: Sed gratia simpliciter ambulat, & ab omni specie mala declinat, fallacias non prætendit; & omnia purè propter Deum agit, in quo & finaliter requiescit.

2. Natura inuitè vult mori, nec premi, nec superari, nec subesse, nec sponte subiugari: Gratia verò studet mortificationi propriæ, resistit sensualitati, quærit subijci, appetit vinci, nec propria vult libertate fungi. Sub disciplina amat teneri, nec alicui cupit dominari, sed sub Deo semper viuere, stare, & esse; atque propter Deum, omni humanæ creaturæ humiliter parata est inclinari. Natura pro suo commodo laborat, & quid lucri ex alio sibi proueniat, attendit: Gratia autem, non quid sibi vtile & commodum sit, sed quod multis proficiat magis considerat, Natura libenter honorem & reuerentiam accipit: Gratia verò, omnem honorem & gloriam Deo fideliter attribuit.

3. Natura confusionem timet & contemptum; Gratia autem gaudet pro nomine Iesu pati contumeliam. Natura otium amat & quietem corporalem: Gratia verò vacua esse non potest, sed libenter amplectitur laborem. Natura quærit habere curiosa & pulchra, abhorret vilia & grossa: Gratia verò simplicibus delectatur & humilibus, aspera non aspernatur, nec vetustis refugit indui pannis. Natura respicit temporalia, gaudet ad lucra terrena, tristatur de damno, irritatur leui iniuriæ verbo: Sed gratia attendit æterna, non inhæret temporalibus, nec in perditione rerum turbatur, neque verbis durioribus acerbatur; quia thesaurum suum & gaudium in cælo, vbi nil perit, constituit.

4. Natura cupida est, & libentiùs accipit quam donat, amat propria & priuata: Gratia autem pia est & communis, vitat singularia, contentatur paucis, beatiùs dare iudicat quàm accipere. Natura inclinatur ad creaturas, ad carnem propriam, ad vanitates & discursus: Sed gratia trahit ad Deum & ad virtutes; renunciat creaturis, fugit mundum, odit carnis desideria, restringit euagationes, erubescit in publico apparere. Natura libenter aliquid
habet externum, in quo delectetur ad sensum:

Sed

Sed gratia in solo Deo quærit consolari, & in summo bono super omnia visibilia delectari.

5. Natura totum agit propter lucrum & commodum proprium, nihil gratis facere potest; sed aut æquale, aut melius, aut laudem, vel favorem pro benefactis consequi sperat, & multum ponderari sua gesta & dona cõcupiscit: Gratia verò nil temporale quærit, nec aliud præmium quam Deum solum, pro mercede postulat, nec amplius de temporalibus necessarijs desiderat, nisi quantum hæc sibi ad assequutionem æternorum valeant deseruire.

6. Natura gaudet de amicis multis & propinquis, gloriatur de nobili loco & ortu generis; arridet potentibus, blanditur diuitibus, applaudit sibi similibus: Gratia autem & inimicos diligit, nec de amicorum turba extollitur; nec locum nec ortum nataliũ reputat, nisi virtus maior ibi fuerit, fauet magis pauperi quam diuiti, compatitur plus innocenti quam potenti, congaudet veraci, non fallaci, exhortatur semper bonos meliora charismata æmulari, & Filio Dei per virtutes assimilari. Natura de defectu & molestia citò conqueritur: Gratia constanter fert inopiam.

7. Natura omnia ad se reflectit, pro se certat & arguit: Gratia autem ad Deum cuncta reducit, vnde originaliter emanant; nihil boni sibi ascribit, nec arroganter præsumit. Non contendit, nec suam sententiam alijs præfert; sed in omni sensu & intellectu, æternæ sapientiæ ac diuino examini se submittit. Natura appetit scire secreta, & noua audire; vult exterius apparere, & multa per sensus experiri; desiderat agnosci & agere, vnde laus & admiratio procedit: Sed gratia non curat noua nec curiosa percipere; quia totum hoc de vetustate corruptionis est ortum, cum nihil nouum & durable sit super terram. Docet itaque sensus restringere, vanam complacentiam & ostentationem deuitare; laudanda & dignè miranda, humiliter abscondere; & de omni re, & in omni scientia, vtilitatis fructum atque Dei laudem & honorem quærere. Non vult se nec sua prædicari, sed Deum in donis suis optat benedicì, qui cuncta ex mera charitate largitur.

8. Hæc gratia, supernaturale lumen & quoddam Dei speciale donum est, & propriè electorum signaculum & pignus salutis æternæ; quæ hominem de terrenis ad caelestia amanda sustollit, & de carnali spiritualem efficit. Quanto igitur natura amplius premittitur & vincitur, tanto maior gratia infunditur; & quotidie nouis visitationibus interior homo, secundum imaginem Dei reformatur.